

Kärsämäen kunta

Arviointikertomus 2017

Tervetuloa positiivisten
tarinoiden
Kärsämäelle!

www.visitkarsamaki.fi

Tarkastuslautakunta

Kärsämäen kunta

Sisällys

1. Puheenjohtajan katsaus	2
2. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely	2
2.1 Tehtävä	2
2.2 Kokoonpano.....	3
2.3 Työskentely.....	3
3. Yleistä tarkastelua	4
3.1 Kärsämäen kunnan tulokehitys	4
3.2 Kärsämäen kunnan menot	4
4. Vuoden 2016 arviointikertomuksen tarkastelu	5
4.1 Arviointikertomuksen käsittely valtuustossa	5
4.2 Arviointikertomuksen johdosta tehdyt toimet	5
5. Arvio kunnanvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta	5
5.1 Kärsämäen kuntastrategia vuosille 2016-2021	5
5.2 Yleishallinto	5
5.3 Elinkeinotoimi.....	6
5.4 Sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut.....	6
6. Lautakuntatason tarkastelu	6
6.1 Opetustoimen lautakunta.....	6
6.2 Hyte-lautakunta.....	7
6.3 Tekninen lautakunta	7
7. Kuntakonsernin toiminnan ja talouden tarkastelu	7
7.1 Kärsämäen Kehityskeskus Oy	7
7.2 Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy	7
7.3 Kärsämäen Asunnot Oy.....	7
7.4 Kärsämäen Vesihuolto Oy	8
7.5 Kiinteistö Oy Kärsämäen Liikekeskus	8
8. Yhteenveto	8
9. Allekirjoitukset	9

Kärsämäen kunta

Tarkastuslautakunta

Kärsämäen kunnanvaltuustolle

Arviointikertomus vuodelta 2017

1. Puheenjohtajan katsaus

Vuosi 2017 on ensimmäinen arviointivuosi tämän tarkastuslautakunnan kokoonpanolle.

Sote- ja maakuntauudistusta odotellessa Kärsämäen kunnan talous on edennyt myötätuulessa. Vuoden 2017 tilinpäätös on noin 0,45 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Kärsämäen kuntastrategian tavoitteisiin pääsemisen edellytyksenä on tasapainoinen talous myös tulevina vuosina.

Kärsämäellä 21.5.2018

Väinö Parkkila

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

2.1 Tehtävä

Kuntalain 121§ mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;

6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

2.2 Kokoonpano

Kunnanvaltuuston tilikausille 2017-2020 valitsemina tarkastuslautakunnan jäseninä vuonna 2017 olivat:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Väinö Parkkila, puheenjohtaja	Juha Ruotsalainen
Tapio Myllymäki, varapuheenjohtaja	Juha Korkiakoski
Aimo Remes	Raija Aulis
Aino Jussila	Juha Räisänen
Elina Vähätiitto	Merja Flankkila

2.3 Työskentely

Valtuuston valitsema tarkastuslautakunta tilikausille 2017-2020 on kokoontunut 5 kertaa vuonna 2017. Tarkastuslautakunta on osallistunut koulutustilaisuuteen Oulussa 20.9.2017 ja tehnyt vierailun ryhmäperhepäiväkoti Satukonttiin 16.10.2017.

Tarkastuslautakunta on valtuustokauden alussa omaksunut jatkuvan seurannan periaatteeseen perustuvan toimintatapamallin. Tarkastuslautakunta on sopinut jäsentensä kesken työnjaosta eri lautakuntien seuraamisen osalta.

Arviointiaan varten lautakunta on kuullut viranhaltijoita, lautakuntien puheenjohtajistoa, kunnanhallituksen puheenjohtajistoa sekä kunnanjohtajaa ja kunnansihteeriä.

Tilintarkastajaa on kuultu lautakunnassa tilintarkastuksen osalta.

Kunnan hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestämiseksi on lautakunta toteuttanut ja julkistanut tarjouspyynnön, jonka tulosten pohjalta valtuusto on valinnut tilintarkastusyhteisöksi BDO Auditor Oy:n ja sen päävastuullisena tilintarkastajana Mirja Klasila JHTT.

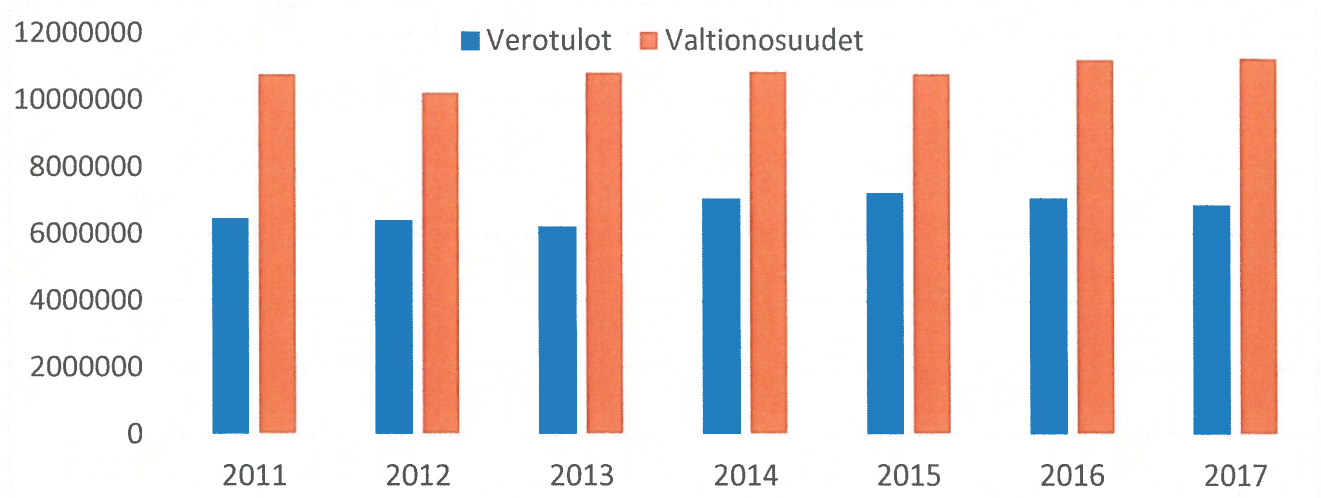
Tarkastuslautakunnan arviointi perustuu kunnan valtuuston hyväksymään vuoden 2017 talousarvioon, kunnanhallituksen hyväksymään tilinpäätökseen, tilintarkastajan tarkastusraportteihin, tilintarkastuskertomukseen sekä tarkastuslautakunnan hankkimiin selvityksiin.

3. Yleistä tarkastelua

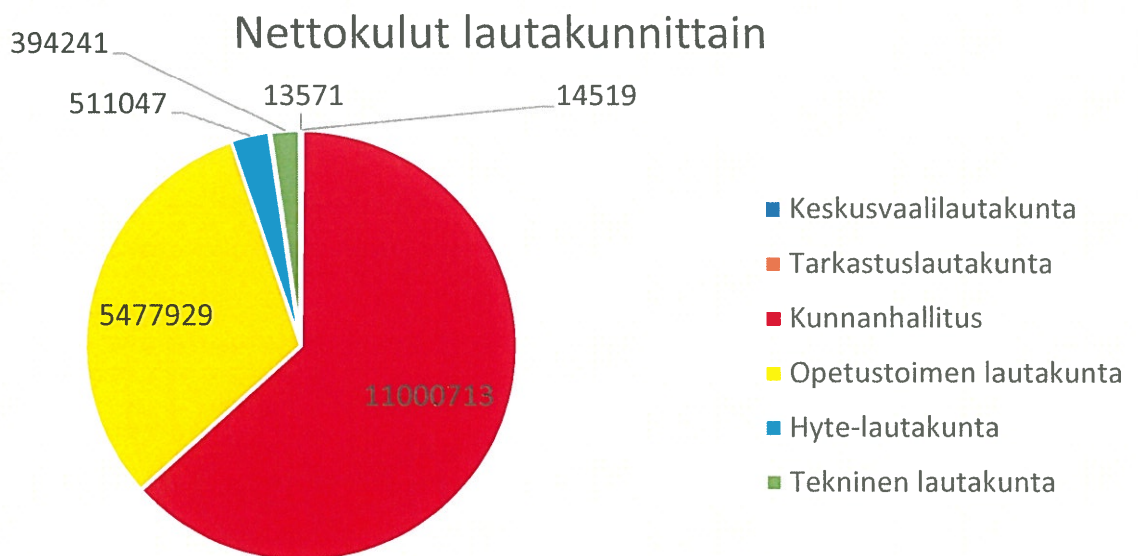
3.1 Kärämäen kunnan tulokehitys

Kaaviosta nähtävissä verotulojen kehitys vuodesta 2008 vuoteen 2017.

Verotulot ovat vuonna 2017 yhteensä 6 876 857 euroa. Verotulot vähenivät edellisvuodesta 2,64 % (186 125 euroa). Kunnallisvero tuotti 5 780 556 euroa, vähennystä edelliseen vuoteen 4,69 % (284 350 euroa). Vuonna 2017 yhteisövero tuotti 626 053 euroa, kasvua edelliseen vuoteen 25,22 % (126 097 euroa). Kiinteistövero tuotti vuonna 2017 470 248 euroa, vähennystä edelliseen vuoteen 5,60 % (27 872 euroa).

3.2 Kärämäen kunnan menot

4. Vuoden 2016 arviointikertomuksen tarkastelu

4.1 Arviointikertomuksen käsittely valtuustossa

Kunnanvaltuusto käsitteli 30.5.2017 arviointikertomuksen vuodelta 2016 jolloin se velvoitti hallintokunnat ja tytäryhtiöt antamaan selvitykset annettuihin suosituksiin ja parannusehdotuksiin syyskuun 2017 loppuun mennessä.

4.2 Arviointikertomuksen johdosta tehdyt toimet

Valtuusto on käsitellyt 26.9.2017 hallintokunnilta kootut selvitykset.

Hallituksen kokoomat selvitykset vastaavat vuodelta 2016 esitettyihin kehittämis- ja parantamisehdotuksiin.

5. Arvio kunnanvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

5.1 Kärsämäen kuntastrategia vuosille 2016-2021

Kuntastrategia on otettu huomioon kunnan ja sen konsernin talousarvioissa ja suunnitelmissa.

Kuntalaisiltoja on järjestetty suunnitelmien mukaisesti.

Tavoitteessa onnelliset lapsiperheet merkittävässä osassa ovat lapsiperheille tarjottavat palvelut.

Lapsiperheiden tukipalveluihin on panostettu ja varhaiskasvatus toimii hyvin.

5.2 Yleishallinto

Vuoden 2017 aikana toiminnan järjestämisessä tapahtui muutosta, kun kirjasto ja Asiointipiste muuttivat Kärsämäen Liikekeskuksen tiloihin maaliskuussa ja ryhmäperhepäiväkotinä Satukontti aloitti toimintansa entiseen kirjastoon remontoituissa tiloissa kesäkuussa.

Kunnan hallinnon henkilöstö siirtyi uusiin toimipaikkoihin. Sosiaalitoimisto siirtyi terveyskeskuksen tiloihin. Keskushallinnon ja sivistystoimen hallinto henkilöstö muutti Kärsämäen Liikekeskuksen 2. kerroksen tiloihin.

Vähäisistä henkilöresursseista huolimatta joustavien sijaisjärjestelyjen ansiosta toiminta on sujunut tarkoituksenmukaisesti.

Kärsämäen kunta on uudistanut verkkosivunsa, joista löytyy muun muassa Kärsämäelle muuttavan palvelupaketti ja investoijan palvelupaketti.

Sen lisäksi Kärsämäen kunta on tehnyt visitkarsamaki.fi -sivut yhdessä paikallisten yrittäjien ja järjestöjen kanssa.

Hallinnon raportointia on tiivistetty ja olennaiset asiat ovat tuotu paremmin esiin.

Työllisyyspalvelut ja työpajatoiminta ovat hyödyllistä toimintaa työttömien aktivoinnissa. Pitkäaikaisten työttömien määrä on saatu puolittumaan. Kohti työelämää -työllistämishanketta olisi voitu käyttää tehokkaammin.

Maaseutupalvelut on tuotettu yhteistyössä Nivalan kanssa.

Talous- ja henkilöstö hallinto on tuotettu Kuntien Hetapalvelut Oy:ssä.

Ympäristöterveydenhuolto ja rakennuspalvelut ostetaan Kuntayhtymä Selänteestä.

5.3 Elinkeinotoimi

Elinkeinoelämän kehittämisestä on vastannut Nivala-Haapajärven Seutu Nihak ry.

Kunnassa on ollut käynnissä Leader-hankkeita sekä muita projekteja aktiivisesti.

Kunnan aktiivinen tonttipolitiikka on aktivoinut yrityksiä investoimaan.

5.4 Sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut

Attendo Oy tuottaa Kärsämäen sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut voimassa olevan sopimuksen mukaisesti. Ratkaisu on tuonut vakautta kuntatalouteen.

Terveyskeskuksen toisen vakituisen lääkärin irtisanoutumisen jälkeen on ollut vaihtuvuutta lääkärin suhteen. Se on heikentänyt palveluiden laatua.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt 19.6.2017 saapuneella kirjeellä selvitystä Kärsämäen sosiaalipalveluiden resursseista. Kunnanhallitus on vastannut kirjelmään.

6. Lautakuntatason tarkastelu

6.1 Opetustoimen lautakunta

Opetustoimen lautakunnan tilinpäätöksessä oli alitusta verrattuna talousarvioon.

Koulukuraattori on toimessaan erittäin tarpeellinen ja vaikuttaa monella sektorilla lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä kouluviihtyvyyteen.

Opetustoimen lautakunnan kokouksien luottamushenkilöiden osallistumismäärä on noussut viime vuodesta, kun opetustoimen lautakunnan kokoonpano on vaihtunut kesäkuussa 2017.

Opetustoimen lautakunnan puheenjohtaja on tehnyt kouluvierailun Frosteruksen koululle.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat pääosin saavutettu.

6.2 Hyte-lautakunta

Vapaa-ajan lautakunnan nimi vaihtui kuluneen vuoden aikana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnaksi eli hyte-lautakunnaksi.

Hyte-lautakunnan tilinpäätöksessä oli alitusta verrattuna talousarvioon.

Toiminnannalliset ja taloudelliset tavoitteet on saavutettu.

6.3 Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan tilinpäätöksessä oli alitusta verrattuna talousarvioon.

Teknisen lautakunnan kokouksissa luottamushenkilöiden läsnäolo on noussut viime vuodesta.

Taajaman alue on siistiytynyt muun muassa uusilla rakennuksilla ja vanhojen rakennusten maalaamisella.

Teknisen lautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat pääosin saavutettu.

Joustavilla ja nopeilla kaavamuutospäätöksillä parannetaan yritysten toimintamahdollisuuksia.

7. Kuntakonsernin toiminnan ja talouden tarkastelu

7.1 Kärsämäen Kehityskeskus Oy

Ei ole ollut toimintaa vuoden 2017 aikana. Yhtiön osakkeista on kunnan taseessa tehty alaskirjaus vuoden 2017 tilinpäätöksessä.

7.2 Kärsämäen Teollisuuskiinteistöt Oy

Yhtiön liikevaihto oli 38 573 euroa ja tilikauden tappio oli 77 665 euroa. Toiminnallisia tavoitteita ei ole saavutettu.

7.3 Kärsämäen Asunnot Oy

Yhtiö ei ole päässyt tavoiteltavaan käyttöasteeseen 95%, sillä yhtiön käyttöaste on 82,8%. Yhtiön liikevaihto oli yhteensä 849 485,60 euroa ja liiketappio oli 350 448,11 euroa. Yhtiön suurin riski on käyttöasteen aleneminen edelleen. Tulorahoituksen vähenemisellä on vaikutuksia muun muassa maksuvalmiuteen ja korjausvelkaan.

7.4 Kärsämäen Vesihuolto Oy

Yhtiön liikevaihto oli 468 437,35 euroa ja tilikauden tulokseksi muodostui 30 089,97 euron voitto. Yhtiö on pääosin saavuttanut asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

7.5 Kiinteistö Oy Kärsämäen Liikekeskus

Yhtiön liikevaihto yhteensä oli 201 072,51 euroa ja tappio oli 77 967,40 euroa. Tilikauden aikana on kirjattu luottotappioksi vastike-, käyttökorvaus- ja viivästymiskorkosaamisia yhteensä 194 743 euroa. Taloudellinen tilanne on vakiintunut Liikekeskuksen tultua kunnan 100% omistamaksi tytäryhtiöksi sekä tilojen täyttymisen myötä. Yhtiön toiminnan arvioidaan jatkuvan normaalisti.

8. Yhteenveto

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan toiminnot ovat toteutuneet keskeisiltä osiltaan valtuuston asettaminen tavoitteiden mukaisesti.

Tilikauden tulos oli 114 559 euroa. Varausten ja rahastojen muutosten jälkeen tilikausi 2017 on ylijäämäinen 447 628 euroa.

Sijoitussalkun kirjanpitoarvo tilikauden 2017 lopussa oli 9 254 126,27 euroa.

Kunnanhallitus on antanut ohjeistuksen tytäryhtiöiden yhtiökokousedustajille yhtiökokouksia varten.

Tytäryhtiöt vaativat konserniohjaukselta erityistä paneutumista ja huolellisuutta.

Kärsämäen kunta on onnistunut täyttämään lakisääteiset velvoitteensa kuntalaisten peruspalveluiden osalta.

Tarkastuslautakunta kehottaa kunnanvaltuustoa seuraamaan ja vaatimaan tietoa seutukunnallisissa luottamustoimissa olevilta henkilöiltä siellä käsiteltävistä ajankohtaisista asioista ja tehdyistä päätöksistä.

Kärsämäen kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää.

Tarkastuslautakunta esittää tilintarkastajan lausunnon mukaisesti, tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2017.

Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksen vuodelta 2017 kunnanvaltuustolle käsiteltäväksi ja esittää, että kunnanvaltuusto pyytää kunnanhallitusta kokoamaan selvitykset hallintokunnilta ja myös tytäryhtiöiltä tarkastuslautakunnan antamiin suosituksiin ja parannusehdotuksiin syyskuun 2018 loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta kiittää viranhaltijoita, työntekijöitä ja luottamushenkilöitä yhteistyöstä.

9. Allekirjoitukset

Kärsämäellä 21. päivänä toukokuuta 2018.

Väinö Parkkila

Puheenjohtaja

Tapio Myllymäki

Varapuheenjohtaja

Aino Jussila

Jäsen

Elina Vähätitto

Jäsen

Aimo Remes

Jäsen